

Сердечна Ю. С.

*Магістр спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна
serdechko1995@meta.ua*

Боднар О. А.

*асистент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна
bodnarolena1606@gmail.com*

КЛАСИЧНА МОДЕЛЬ САНАЦІЇ ЯК ЦІЛІСНА СИСТЕМА ОЗДОРОВЛЕННЯ ПІДПРИЄМСТВА

Розглянуто класичну модель санації як основний комплекс заходів для виведення господарюючих суб'єктів із фінансової кризи. Розкрито ключові етапи механізму санації та сформовано доцільність її проведення.

Ключові слова: санація, оздоровлення, класична модель.

В умовах поглиблення фінансово-економічної кризи лише за ефективного використання санації можна буде відновити платоспроможність і прибутковість основної маси платників податків, а отже, оздоровити державну фінансову систему. В зв'язку з цим набуває актуальності проблема процедури санації як системи заходів із виведення господарюючих суб'єктів з фінансової кризи.

Згідно із Законом України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом», санація — це система заходів, що здійснюються під час провадження у справі про банкрутство з метою запобігання визнанню боржника банкрутом та його ліквідації, спрямована на оздоровлення фінансово-господарського становища боржника, а також задоволення в повному обсязі або частково вимог кредиторів шляхом кредитування, реструктуризації підприємства, боргів і капіталу та (або) зміну організаційно-правової та виробничої структури боржника [2].

Фінансова санація здійснюється в декілька етапів, які впроваджуються у певній послідовності. Цілісною системою проведення фінансового оздоровлення окремого підприємства є так звана класична модель санації, яка широко використовується як основа для розробки механізму фінансової

санації конкретних суб'єктів господарювання в країнах із розвинутою ринковою економікою.

Класичну модель санації можна поділити на кілька складових, що можна розглядати як комплекс певних заходів.

Згідно з моделлю процес фінансового оздоровлення починається з виявлення та аналізу причин фінансової кризи. На основі первинної інформації визначаються зовнішні та внутрішні фактори кризи, а також реальний фінансовий стан фірми.

В рамках внутрішнього аналізу поглиблено досліджується фінансовий стан на основі розрахунку ряду коефіцієнтів (показники платоспроможності, ліквідності, фінансового левериджу, прибутковості). Після отримання необхідних даних робиться висновок про можливість або недоцільність санації. Якщо підприємство має реальну можливість відновити платоспроможність, має достатньо кваліфікований управлінський персонал, ринок збуту товарів – приймається рішення про проведення санації.

Окремим і дуже важливим аналітичним блоком є формування стратегічних цілей і тактики проведення санації. Стратегія – це узагальнена модель дій, необхідних для досягнення поставлених цілей через координацію та розподіл ресурсів компанії. Кінцевою її метою є досягнення довготривалих конкурентних вигод, які б забезпечили компанії високу рентабельність, а її суть – вибір найкращих варіантів розвитку фірми та в оптимізації політики капіталовкладень.

Відповідно до вибраної стратегії розробляють програму санації. Вона формується на основі комплексного вивчення причин фінансової кризи, аналізу внутрішніх резервів, висновків про можливості залучення стороннього капіталу та стратегічних завдань санації.

Наступним елементом моделі є проект санації, який розробляється на базі санаційної програми і містить техніко-економічне обґрунтування санації, розрахунок обсягів фінансових ресурсів, необхідних для досягнення стратегічних цілей, конкретні графіки та методи мобілізації фінансового

капіталу, оцінку ефективності санаційних заходів, прогнозовані результати виконання проекту.

Важливим компонентом санаційного процесу є координація та контроль за якістю реалізації запланованих заходів. Менеджмент підприємств має своєчасно виявляти та використовувати нові санаційні резерви, а також приймати об'єктивні кваліфіковані рішення для подолання можливих перешкод при здійсненні оздоровчих заходів [1].

Обґрунтування санаційного процесу для кожного окремого суб'єкта господарювання можна зробити у вигляді плану фінансового оздоровлення, бізнес-плану, техніко-економічного обґрунтування. Стандартної форми такого плану не існує.

Отже, використання класичної моделі санації є доцільною, оскільки вона відображає організацію проведення процесу відновлення платоспроможності підприємства і являє собою послідовність взаємопов'язаних і взаємозалежних етапів. Однак при розробці санаційних заходів та пошуку джерел їх фінансування необхідно детально вивчити специфіку роботи підприємства, врахувати усі внутрішні та зовнішні чинники впливу на його діяльність. При визначенні можливих шляхів фінансування антикризових заходів на підприємстві слід визначати їх доцільність та гнучкість при наявності впливу непередбачуваних чинників зовнішнього середовища.

Список використаних джерел:

1. Терещенко О. О. Фінансова санація та банкрутство підприємств: навч. посібник / О. О. Терещенко. – К. : КНЕУ, 2004. – 412 с.
2. Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом: Закон України № 2343- XII, від 14.05.1992.

Y. Serdechna, O. Bodnar. Classic model of the sanation as a generalized system of entrepreneurship of the enterprise.

Summary

The classical sanation model is considered as the main set of measures for the withdrawal of economic entities from the financial crisis. The key stages of the sanation mechanism are revealed and the feasibility of conducting it is formed.

Key words: sanation, healing, classical model.